

Nr. 08/5-07/906 din 27.02. 2023
Ref.: nr. 332 CEM-04 din 21.12.2022

Comisia parlamentară cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

Ministerul Educației și Cercetării a examinat Raportul de evaluare ex-post de impact al Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Titlul IV-XIII, art. 59-157 și, în limita competenței, comunică următoarele.

Raportul de evaluare ex-post de impact al Codului educației (art. 59-157) a fost elaborat în perioada în care Ministerul Educației și Cercetării promovează modificări la legea-cadru în domeniul educației. În acest context, constatăm că, prin conținutul său, raportul justifică și completează argumentele inițiativei legislative menționate.

Apreciind utilitatea evaluării de impact transmise, precizăm că proiectul de lege pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 conține răspuns la un număr mare de recomandări și constatări incluse în raport.

Astfel, în raport se menționează că „*La art. 63 mai mulți conducători au propus să fie exclusă sintagma „examen de bacalaureat profesional” deoarece au considerat că acest examen este inutil, nerecunoscut în alte state, iar elevii care vor să-și continue studiile la instituțiile de învățământ superior au posibilitatea de a susține examenul național de bacalaureat.*” În consens cu această constatare, urmare a unei analize suplimentare, nu a fost confirmată necesitatea menținerii examenului de bacalaureat profesional și, pe cale de consecință, proiectul elaborat de către minister propune excluderea acestui model de evaluare. Completăm că însăși promovarea conceptului de bacalaureat profesional a avut la bază mai multe divergențe, iar Nota informativă la proiect nu a cuprins o argumentare suficientă care să explice obiectiv motivul introducerii examenului respectiv. Reglementarea superficială a conceptului de bacalaureat profesional în Codul educației a creat o serie de confuzii, care a pus în dificultate procesul de implementare a acestuia, precum limitarea accesului către piața muncii a absolvenților învățământului profesional tehnic care susțin examenul de calificare.

Un alt amendament care rezonează cu recomandările din raport și care a fost inclus în proiectul de modificare a Codului educației la capitolul personalul din învățământul profesional tehnic prevede că tinerii specialiști pot fi repartizați de către Ministerul Educației și Cercetării pe posturile vacante. Prin includerea acestei

norme (alin. (4) a art.71) se creează condiții de angajare a tinerilor specialiști similare celor din învățământul general.

Cu referire la recomandarea privind „*urgentarea definitivării, aprobarea de către Ministerul Educației și Cercetării și punerea în aplicare a schemei de închiriere a manualelor școlare pentru elevii din învățământul profesional tehnic (art.64)*”, aducem la cunoștință despre emiterea ordinului ministrului educației și cercetării nr. 619/2022 cu privire la aprobarea plășilor de închiriere a manualelor (pentru anul de studii 2022-2023) și a plășilor de înlocuire pentru manualele deteriorate sau pierdute (în anul de studii 2021-2022), destinate învățământului liceal și învățământului profesional tehnic cu programe integrate de formare profesională tehnică postsecundară.

Cu referire la implementarea prevederii de la art. 63 alin. (8) din Codul educației potrivit căreia „*Instituțiile care oferă programe de formare profesională tehnică secundară, postsecundară și postsecundară nontertiară pot constitui consorții cu instituții de învățămînt profesional tehnic și/sau de învățămînt superior în condițiile legii*” menționăm că Ministerul Educației și Cercetării promovează și încurajează asocierea în consorții a instituțiilor de învățământ.

În învățământul profesional tehnic noțiunea de *consorțiu* a fost introdusă recent în Legea nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual și semnifică *formă de asociere bazată pe un act juridic încheiat, în scris, între instituția de învățământ profesional tehnic și/sau alte entități de formare profesională și/sau unități pentru desfășurarea în comun a activitășilor educaționale și implementarea învățământului dual*. De asemenea, se acordă suport și asistență în procesul de înființare a consorților.

În ceea ce privește recomandările formulate în compartimentul „*Învățământul superior*”, menționăm că acestea sunt în consens cu activitășile prioritare incluse în agenda Ministerului Educației și Cercetării și au la bază constatarea din raport precum că reforma ce ține de modernizarea învățământului superior și cercetare este o reformă necesară de realizat pentru interesul național.

Nu în ultimul rând, opiniile și sugestiile instituțiilor de învățământ expuse în tabelele anexate la raport au fost analizate la etapa de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova. O parte din propuneri se regăsesc în lista de amendamente, o altă parte conțin răspuns prin promovarea cadrului normativ secundar de implementare, iar în unele situașii, sugestiile au fost generate de neclaritate cu privire la modalitatea de aplicare a legii.

Ministrul

Anatolie Topală

Anatolie TOPALĂ